

Aan:

Alle fracties van de Tweede Kamer der Staten Generaal
College van Gedeputeerden, Fractievoorzitters en Griffie van alle Provinciale Staten
CC: Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Landschappen, Media.

Betreft: OPEN BRIEF: Dringend verzoek pas op de plaats te maken met natuuromvormingen en natuurherstelmaatregelen.

02 december 2019

Geachte heer, mevrouw,

Bij deze schrijven wij u, mede namens de 48 deelnemers aan het Landelijk Netwerk Bossen- en Bomenbescherming, (<http://bomenachterhoek.blogspot.com/2019/08/landelijk-netwerk-bossen-en.html>), met het dringende verzoek nu pas op de plaats te maken met omvormingen en met natuurherstelmaatregelen, zoals bijv. momenteel zowel in het Stelkampsveld in de gemeente Lochem en als ook in de Schoorlse duinen, die beide door de regionale en zelfs ook landelijke media al enige tijd regelmatig onder de aandacht worden gebracht.

De aanleidingen hiertoe zijn o.a. de volgende:

1. De meeste bosomvormingen hebben inmiddels in toenemende mate geleid tot protesten vanuit het publiek. Niet in de laatste plaats door de te vaak weinig transparante/ democratische wijze van besluitvorming inzake dit soort plannen. Opvallend is tevens dat er vrijwel nooit alternatieven worden gepresenteerd, terwijl die vaak zeker te bedenken zijn; waar een wil is..

Dit was reden voor Minister Schouten van LNV om een nieuwe bosstrategie op te stellen. Gezien het feit dat dat proces nog steeds in volle gang is; is het o.i. derhalve verstandig hierop niet vooruit te lopen. Hieruit zal naar alle waarschijnlijkheid de conclusie voortkomen dat er veel meer bos dient te komen en bestaand bos gespaard dient te worden, dus lijkt het beter om nu pas op de plaats te maken met het omvormen van natuur/ bos dat er al is. Wij schreven een reactie op deze Kamerbrief Bosstrategie en hebben deze augustus jl. aan minister Schouten verzonden:

<https://bomenachterhoek.blogspot.com/2019/08/reactieop-de-kamerbrief-van-de-minister.html>.

2. De compensatie van reeds plaatsgevonden omvormingen is intussen nog nauwelijks van de grond gekomen. Tevens verdient de kwaliteit van wat wél is gerealiseerd dringend evaluatie. Bijv. Dwingelderveld: omvorming naar heide heeft geresulteerd in wilg, berk, els en pijpenstrootje en slechts incidenteel een dopheideveld; kosten € 24miljoen. Tevens resulteerden andere omvormings- c.q. natuurherstelgebieden in bijv. veel mossen dan wel brandnetelstruiken en zelfs Japanse Duizendknoop. (Die vervolgens geklept worden met dodelijk gevolg voor bijv. egels).

Stelkampsveld is niet alleen natuur maar ook een karakteristiek kleinschalig multifunctioneel landschap, dat door de aangekondigde maatregelen voorgoed zal verdwijnen.

Bij het omvormen van bossen dient, afgezien van natuur, ook rekening te worden gehouden met landschap en cultuurhistorie.

3. De Omgevingswet is nog niet effectief ingevoerd; bovendien zijn hierover nog twijfels in het parlement (zie NRC <https://www.nrc.nl/nieuws/2019/11/27/omgevingswet-bureaucratisch-wonder-zwaar-onder-vuur-a3981946>), dus de wettelijke basis is nog niet zuiver. In het verleden uitgevoerde natuurherstelmaatregelen dienen te worden geëvalueerd. Het heeft (nog) niet opgebracht wat werd beoogd terwijl hiertoe nog steeds gezonde bossen worden gekapt.
4. In het verleden uitgevoerde natuurherstelmaatregelen dienen te worden geëvalueerd. Het heeft (nog) niet opgebracht wat werd beoogd.
5. Het klimaatbeleid blijkt ten aanzien van effectieve CO₂-reductie tot op heden nog weinig succesvol. De taakstelling is nog bij lange na niet gehaald. Dit komt ten dele door de toepassing van biomassa bij de energievoorziening, maar ook door het omvormingsbeleid. Minder bos om CO₂ vast te houden of vast te leggen en veel natuurherstelmaatregelen die periodiek voor aanzienlijke extra uitstoot zorgen (CO₂ en stikstofverbindingen). Hier is sprake van een duidelijke relatie met het bossenbeleid.
6. De stikstof problematiek is nog volop in studie en in onderhandeling. Daar is tijd voor nodig en dient te worden begeleid met de resultaten van een adequate evaluatie van het natuurbeleid. De huidige natuurdoelen zijn sterk op het verleden gericht en vergen daardoor nog maatregelen die contra productief zijn in relatie tot het klimaatbeleid en in het beleid ten aanzien van biodiversiteit. Deze ingrepen veroorzaken grote schade, waardoor de problematiek eerder toeneemt dan afneemt.

Namens ons Landelijk Netwerk Bossen- en Bomenbescherming vragen wij derhalve dringend om onafhankelijke deskundigheid bij deze evaluaties. Tevens kunnen wij met de ervaring en deskundigheid die in ons Landelijk Netwerk aanwezig is een zeer constructieve bijdrage leveren aan deze beoordelingstafel, waarmee in overleg de opdrachten kunnen worden geformuleerd. Ter illustratie van bovenstaande zenden wij u hierbij nog een relevant artikel van Journaliste Quist in Trouw.

Uw reactie zien wij graag tegemoet,

Met vriendelijke groet,

Mede namens het Landelijk Netwerk Bossen- en Bomenbescherming,

Bomenstichting Achterhoek, Marjan Houpt, bomenachterhoek@gmail.com

Stichting De Woudreus, Mieke Vodegel, (juriste N2000) info@woudreus.nl

Stichting tot Behoud van het Schoorlse en Noord- Kennemer duingebied, Joke Volkers, joke.volkersvos@gmail.com

Businessmodel van beschermers schaadt natuur

BOSWACHTER LENNARD JASPER VAN STAATSBOSBEHEER LIET DEZE ZOMER ZIEN WAT DE GEVOLGEN ZIJN VAN DROOGTE ROND GARDEREN, ZIJN GEBIED OP DE VELUWE. FOTO HERMAN ENGBERS

Milieu – In de nieuwetijdse aanpak mag de natuur geen natuur meer zijn en wordt die zelfs onder de voet gelopen, bekritiseert Maria Quist.

Van MARIA QUIST, JARENLANG WERKZAAM VOOR MILIEUORGANISATIES EN PUBLICISTE

Natuurbeschermingsorganisaties worden de laatste tijd stevig onder vuur genomen door de eigen achterban. Hoewel de oorspronkelijke hoofddoelstelling, bescherming van natuurterreinen, nog met de mond wordt beleden, blijkt in de praktijk sprake te zijn van een forse mentaliteitsverandering op directie- en bestuursniveau. Dat werkt door in aansturing en beheer en resulteert in onverantwoorde aantasting van natuurterreinen.

De veranderingen in grote lijnen:

Natuurbeleid is big business geworden, natuur als verdienmodel, en wordt groots 'in de markt gezet' door 'internationale positionering' en 'branding', onder leiding van managers en marketeers.

De boswachters nieuwe stijl zijn 'gastheren/gastvrouwen' met communicatief vermogen en twittervaardigheid. Belangrijkste dagtaak: overleg, pr-activiteiten en computerwerk. Buitenwerk wordt graag en veel uitbesteed aan vrijwilligers, die daartoe (soms) een cursus hebben gevolgd.

Daarnaast zijn de middelen van beheer veranderd. Voorheen: fiets, pen en opschrijfboek, afrasteringsmateriaal en een kist gereedschap. Tegenwoordig wordt vrijwel alle werk uitbesteed, met zwaar materieel als timberjacks, graafmachines en houtversnipperaars, die de bodem vernielen en de rust verstoren.

Safari en wampexen

Vroeger konden bezoekers terecht op fiets-, wandel- en ruiterspaden, in eenvoudige bezoekerscentra en observatiehutten, op excursies en schoolprojecten. Honden moesten uiteraard aan de lijn en er was strikte handhaving. Deze eenvoudige voorzieningen werden uitgebreid met 'safaritochten' voor de 'big five' per tractor, trailrunning, bushcraft, gps-tochten, wampexen en geo caching. Honden mogen steeds meer los, óók tijdens het broedseizoen en de dracht van reeën. Activiteiten zowel overdag als 's nacht, óók buiten de paden. Nauwelijks of geen handhaving.

Door de huidige beheerders worden voorwaarden gesteld aan natuur (natuurdoelen, doelsoorten, doeltypen). 'Natuur moet naar een hoger plan worden getild'. Er is foute natuur die gecorrigeerd dient te worden, of een 'fikse opknapbeurt' behoeft. Het maakbaarheidsdenken viert hoogtij. Wat niet mag zijn, wordt weggevaagd.

Zandverstuivingen en heide genieten de voorkeur boven bossen. Goed in de markt liggende soorten als edelherten, konikspaanen en heckrunderen zijn uitgezet. Alle exoten, zowel plantaardig als dierlijk, worden uitgeroeid, ook als niet bewezen is dat ze blijvende overlast veroorzaken en bestrijding meer schade aanricht dan met rust laten. Genegeerd wordt dat hun aanwezigheid binnen de natuurlijke gang van zaken door de huidige voortschrijdende mondialisering past.

Uitgezette dieren verhongeren

De nieuwtijdse aanpak heeft een overweldigende toevoer van bezoekers opgeleverd, aangelokt door recreatie in 'topnatuur', met alle grootschalige verstoringen van dien. Wat het creëren van 'verbeterde natuur' betreft, stellen de beoogde resultaten teleur door zelfoverschatting, gebrek aan kennis en de onvoorziene gevolgen van rigoureuze ingrepen. Uitgezette dieren verhongeren, worden doodgereden of vallen bezoekers aan. Kaalkappen raken opnieuw begroeid, hagedissen en slangen worden doodgereden op de (warmte vasthoudende) betonpaden, kikkers en padden komen om in veerasterputten enzovoorts. Rustzoekende natuurliefhebbers verfoeien het lawaai, de vernielingen en de misleidende informatieborden die dit alles goedpraten.

Eén organisch geheel

Natuurlijke processen zijn onvoorstelbaar gecompliceerd. Er is een verwevenheid van voortdurend wisselende factoren die niet te voorspellen en zelfs achteraf lastig te verklaren zijn, en waar mensen een afhankelijk onderdeel van uitmaken. Alle leven is één organisch geheel, continu in verandering onder invloed van seizoenswisselingen, temperatuurschommeling en de stand van hemellichamen. Van geuren, kleuren en geluid, van de relatie tussen bodem en vegetatie, en tussen vegetatie en overig leven. Natuur is leven en dood en bevat zowel gruwel en tragiek als schoonheid en troost.

Laat natuurbeschermers proberen de niet te overtreffen grootsheid van dit alles over te brengen. Zoals Eli Heimans en Jac. P. Thijsse, die lang geleden de basis legden voor de huidige natuurbescherming, voor ogen stond.
